

MØTE

i EØS-utvalget

tirsdag den 27. september kl. 15.15

Møtet ble ledet av utvalgets leder, *Thorbjørn Jagland*.

Til stede var: Thorbjørn Jagland, Haakon Blankenborg, Bjørn Jacobsen, Lars Rise, Hans Kristian Hogsnes, Bjarne Håkon Hanssen, Torbjørn Hansen, May-Helen Molvær Grimstad.

Av Regjeringens medlemmer var til stede: Utenriksminister Jan Petersen.

Følgende embetsmenn ble gitt adgang til møtet: Ekspedisjonssjef Oda Sletnes, Utenriksdepartementet, avdelingsdirektør Siri Sletner, Utenriksdepartementet og seniorrådgiver Hege M. Hoff, Utenriksdepartementet.

Videre var til stede komiteens faste sekretær, Christian Syse.

D a g s o r d e n :

1. Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 30. september 2005. Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet, datert 20. september d.å., med oversikt over relevante rettsaker.
2. Eventuelt

Lederen: Da starter vi med utenriksministerens innlegg

Utenriksminister Jan Petersen: Først noen ord om laksesaken som vel vil være godt kjent for utvalget selv om den ikke er noen EØS-sak. Det har gjennom lang tid vært en svært vanskelig sak hvor vi fra Regjeringens side, i forståelse med næringen, har vært innstilt på å ta saken til WTO for om mulig å få avsluttet mer enn 15 år med handelspolitiske restriksjoner fra EUs side. Imidlertid valgte næringen i juni å revurdere sin strategi og ble enig med kommisjonen om å revidere det midlertidige antidumpingtiltaket gjennom innføring av en ordning med minstepris. Myndighetene er ikke part i denne avtalen. Næringen og kommisjonen skal nå forhandle om en langsiktig løsning, også basert

på en minsteprisordning. Denne vil eventuelt iverksettes senest 22. januar 2006. Lakseprisene har så langt vært høyere enn minsteprisen, men er nå på vei nedover.

Så noen ord om transitt av fisk/ reker.

EØS-utvidelsesavtalen, som trådte i kraft 1. mai 2004, innebærer bl.a. at Norge skal tillate transitt av fisk fra EU-fartøy over norsk territorium. Dette elementet er knyttet til en økning av den tollfrie kvoten på reker fra 5 500 tonn til 8 000 tonn.

En transittadgang forutsetter unntak fra fiskesalgslagenes omsetningsrett for fisk som landes i Norge. Et utkast til norsk regelverk for et slikt unntak ble sendt på høring våren 2004. Kommisjonen bad imidlertid om en utsettelse av ikrafttredelsen til etter 1. mai 2004 fordi man ønsket mer tid til å gjennomgå det norske forslaget. Det har i ettertid vært jevnlig kontakt mellom norske myndigheter og kommisjonen for å finne en løsning. En rekke forhold er blitt avklart, herunder krav om kvalitetskontroll og bruk av tollprosedyrer. Men enda gjenstår to spørsmål.

Det ene utstående spørsmålet gjelder hvorvidt fisken som skal transitteres, skal veies i Norge ved landing. Norske myndigheter har vært klare på at slik veiing må foretas for å sikre ressurskontroll. Dette vil også være i overensstemmelse med det kontroll samarbeidet og den enighet man ellers har med kommisjonen på fiskeriområdet.

Det andre spørsmålet gjelder opprinnelsen på fisken som kan transitteres. Kommisjonen mener at ikke bare fisk fanget av EU-fartøy skal kunne transitteres, men også fisk som er fanget av tredjelandts fartøy, og som deretter er omlastet til EU-fartøy. I praksis vil dette være russisk fanget fisk. Skulle Norge gå med på dette, vil det åpne en bakdør for transitt av russisk fisk. Det er videre i strid med de forutsetninger Norge la til grunn i EØS-utvidelsesavtalen, og som Stortinget gav sitt samtykke til ved behandlingen av St.prp. nr. 3 for 2003-2004, om samtykke til ratifikasjon.

Det er nå et betydelig press fra rekenæringen for å få en løsning, og fra norsk side har vi overfor EU igjen understreket betydningen av å få gjennomført denne delen av EØS-utvidelsesavtalen. Saken vil også bli tatt opp av Norge på EØS-komiteens møte 30. september.

Avslutningsvis litt om EØS-rådet i Luxembourg den 14. juni.

Det ble den 14. juni avholdt EØS-rådsmøte i Luxembourg. EU- og EFTA-siden var enige om at EØS-samarbeidet gjennomgående fungerer godt. EU-siden var tilfreds med fremdriften i EØS, ikke minst også gjennomføringen av EØS-finansieringsordningene. Kommisjonen forventet at Romania og Bulgaria snart ville søke om medlemskap i EØS,

og vi var enige om at det må være en felles målsetting med parallell utvidelse av EU og EØS.

Norge hadde våren 2005 formannskapet på EØS/EFTA-siden. På vegne av våre partnere la jeg vekt på EUs nabolandspolitikk, som medfører at EUs naboland i sør og øst også vil kunne knyttes til sektorer innenfor det indre marked. Det vil også få betydning for oss i EØS.

Jeg tok selvfølgelig også opp og beklaget sterkt innføringen av anti-dumpingtiltak mot import av norsk laks. Jeg benyttet også anledningen til å understreke den positive betydningen av kommisjonens forslag om fortsatt å definere områder med lav befolkningstetthet som berettiget for regionalstøtte. Fra norsk side er det viktig å ha muligheten for å godkjenne andre former for operativ støtte enn transportstøtte i områder med ekstremt lav befolkningstetthet.

Lederen: Takk skal du ha. Ber noen om ordet til dette?

Bjørn Jacobsen (SV): Eg minnest at då Stortinget diskuterte EØS-utvidinga og transitt, var det ingen som kunne tenkje seg at det skulle dukke opp *den* type problem. Problemstillinga vår – og vel også Senterpartiets – gjekk jo på at då ville også norske fiskarar krevje å skulle kunne kjøre direkte utanom landanlegg i Noreg. Kva grunngeiv EU det med at ein ikkje vil vege fisken, og at ein heller ikkje vil opplyse om opphavet til fisken? Dei vel jo då leggje til rette for meir eksport av russisk uregistrert fisk. Men kva slags grunnar fører dei til bords?

Utenriksminister Jan Petersen: Hvilke grunner de fører i marken, vet jeg ikke nærmere. Men det er jo klart at det er praktisk for dem å få denne løsningen på det hele. Det er vel det som er det underliggende. Det vi nå gjør, er i og for seg at vi forsøker å få denne saken på sporet igjen. Det at vi fikk utvidet den tollfrie kvoten for reker, er noe som i seg selv er viktig for næringen. Så vi er nå interessert i å få gjennomført dette. Men det er klart at det er grenser for hva landet kan akseptere. Så får noen andre ta vare på avslutningen på dette.

Lederen: Er det flere som ber om ordet. – Det er det ikke.

*Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 30. september 2005.
Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet, datert 20. september d.å.,
med oversikt over de relevante rettsaker.*

Lederen: Ber noen om ordet? – Det er det ikke.

S a k n r . 2

Eventuelt

Lederen: Er det noen som ber om ordet? – Det er det ikke.

Siden dette er det siste møtet i EØS-utvalget vil jeg bare konstatere at vi har gjennomført en lang rekke lover og direktiver, vedtatt av de andre landene i EU. Noen mener at vi på den måten har håndhevet norsk suverenitet på en effektiv måte. Andre vil sette spørsmålstegn ved det. Men iallfall: Vi har gjort jobben vår i henhold til EØS-avtalen. Da er det siste møtet i denne perioden slutt.

Møtet hevet kl. 15.25